

Positie GGD Toezicht Kinderopvang

Position paper van GGD Nederland t.b.v. rondetafelgesprek met de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de toekomst van de kinderopvang op maandag 3 juni 2013 van 15.45 -17.15 uur.

Huidige toezicht op de kwaliteit:

- Kinderopvang moet voor kinderen bijdragen aan een goede en gezonde ontwikkeling in een veilige en gezonde omgeving.
- De sector stelt de norm voor kwaliteit vast. Het Ministerie van SZW vertaalt dit in wet- en regelgeving. De ondernemer is verantwoordelijk voor kwaliteit in de praktijk. Daar houdt de GGD toezicht op.
- Toezicht en handhaving is belangrijk: jonge kinderen zijn niet-zelfredzaam, zij hebben niet de kennis of positie om zelf voor hun rechten op te komen. Ouders kunnen zich onvoldoende een beeld vormen van de opvang gedurende de dag, hebben weinig keuze en kunnen andere belangen hebben dan het kind (bijvoorbeeld prijs van de opvang).
- Uitgangspunt GGD-inspecties: minder toezicht waar het kan, meer toezicht waar nodig. Strengere eisen bij de start en gedurende het eerste jaar van een locatie; inspectie activiteiten bij goed presterende locaties verminderen en bij zwak presterende locaties vermeerderen. Dit sluit aan bij de aanbevelingen van de commissie Gunning van 2011.
- Speerpunten tijdens de GGD-inspectie: onaangekondigd inspecteren; nadruk op pedagogische praktijk; voldoende en gekwalificeerd personeel; groepsgrootte.
- T.a.v. de meer geïntegreerde voorzieningen van onderwijs en opvang: GGD Nederland werkt sinds dit voorjaar met de Inspectie van het Onderwijs aan een gezamenlijk toezichtkader voor deze integrale kindcentra.
- Voor adequaat toezicht door de GGD is handhaving door de gemeente onontbeerlijk.

Gewenste ontwikkelingen:

- De regelgeving moet meer ruimte bieden voor toezicht en handhaving op de kwaliteit van de opvang als geheel. De huidige regels zijn complex, kennen veel uitzonderingen en zijn niet allemaal op toe te zien en handhaafbaar.
- In de afgelopen 8 jaar is het aantal kinderen in de kinderopvang gestegen van ruim 300.000 tot meer dan 700.000¹. De overheid heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid om de beoogde kwaliteit van deze voorzieningen te normeren. Een stevige rol van de overheid in het formuleren van het kwaliteitsniveau is hiervoor van groot belang.

---

¹ Bron: Kamerbrief "Cijfers kinderopvang over derde kwartaal 2012", 11 december 2012

- Het onderwerp veiligheid en gezondheid zou onderdeel moeten zijn van het jaarlijkse toezicht bij elk kindercentrum. Dit is nu niet het geval. Een veilige en gezonde omgeving is zeker voor jonge kinderen van groot belang.
- GGD Nederland wil toezicht en handhaving verder professionaliseren door in te zetten op een combinatie van nalevingstoezicht en kwaliteitstoezicht. Dit maakt het toezicht eenvoudiger, doeltreffender en minder rigide. De inspecteur heeft meer oog voor de geboden kwaliteit van de kinderopvang in de praktijk. De inspecteur beoordeelt dan niet alleen een stapeling van individuele criteria. Dit doet meer recht aan de werkelijke geboden kwaliteit.
- Hierbij hoort meer ruimte voor de professionele interpretatie van de toezichthouder. De toezichthouder is niet alleen rapporteur op individuele criteria, maar beoordeelt de kwaliteit in de praktijk en maakt 'verbeterafspraken' met de houder van een kinderopvang voorziening.
- Toezicht is bij de GGD in goede handen. Het biedt een voor iedereen bekende en bereikbare inspectie met lokaal opererende inspecteurs en landelijke ondersteuning en coördinatie. De GGD heeft een natuurlijke adviespositie bij de gemeente.

Samengevat:

- **Formuleer enkele concrete, handhaafbare eisen die de kern van de kwaliteit bepalen voor nalevingstoezicht.**
- **Focus op de kwaliteit in de (pedagogische) praktijk. Maak ruimte voor 'professional judgement' en verbeterafspraken voor kwaliteitstoezicht².**
- **GGD Nederland maakt zich hard voor de kwaliteit van het toezicht en de professionalisering van de toezichthouders.**

Aantallen (27 mei 2013)

- Gastouderbureaus: 725 met daarbij 40.626 gastouders, met 189.412 kindplaatsen
- BSO's: 6.564 met 249.464 kindplaatsen
- Kinderdagverblijven: 6.203 met 221.887 kindplaatsen
- Peuterspeelzalen: 3.171 met 74.324 kindplaatsen
- GGD-inspecteurs: 343

² Dit sluit aan bij aanbeveling 694 van de commissie Gunning uit het rapport "Onafhankelijke Commissie Onderzoek Zedenzaak Amsterdam", april 2011